

RÄPINA RAHVALEHT

RÄPINA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUSE HÄÄLEKANDJA

Nr. 30 august 2006

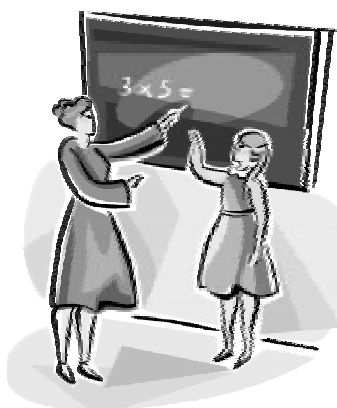
5 krooni

1. september - tarkusepäev

Head kooliaasta algust!

*Näe, silmanurgast säratab
september kollast päikest.
Nüüd kooli, kooli äratab
ta iga suurt ja väikest.
Ning õuntega, täis lusti meel,
ta pillub lapsi kooliteel...*

/ Ellen Niit /

Jäänud on veel loetud päevad ning peagi algab uus õppeaasta. Rõpina valla rahvas on läbi aegade väärtustanud õppimist ja head haridust. Soovime kõigile väikestele ja suurtele edukat kooliaastat, visadust ja jõudu tarkuseterade kogumisel!

**Rõpina Vallavalitsus
Rõpina Vallavolikogu**

Tipa-tapa koolimajja, ikka tarkust taga nõudma

Rõpina Ühisgümnaasiumi esimeses klassis hakkavad 2006/2007õppeaastal õppima 34 last:

Egert Aia,
Kristi Kajasalu,
Inessa Kämbre,
Tarvi Leppoja,
Danil Lišankov,
Elina Nitkin,
Piirika Parmson,
Victoria Priimets,
Maria Razik,
Renet Rämman,
Tambet Toim,

Marta Jaagund,
Kristina Karu,
Raido Kärtmann,
Kristel Liblik,
Maarja Lurich,
Triin Nelk,
MARIKE PEEDOSAAR,
Edda Johanna Punnisk,
Kristjan Rohtmets,
Kaspar Salve,
Meriliis Varbola,
Andri Vösokovski

Pilleriin Jäämets,
Adriana Konsing,
Henri Kübe,
Märten Liiske,
Oksana Lösenko,
Anett-Kristin Palmar,
Martten Piirilaht,
Egert Punnisk,
Taavi Ruuspõld,
Tiiu Tilgand,
Mari-Liis Vosmi,

Klassijuhatajad Marika Aruküla ja Anneli Huuse

Ruusa Põhikooli ja Naha Algkooli esimesse klassi astunud laste nimed trükitakse ära septembrikuu Rõpina Rahvalehes.

Jälle koos on koolisõbrad.

Arhiivi fotod

Tere, õpetaja! Oleme hästi puhanud ja tööks valmis.

VALLAVANEMA VEERG

Teadmistepäev tulemas!

Peatselt saabuv 1. september on see päev, kui Rõpina valla koolides, nii Rõpina Ühisgümnaasiumis, Ruusa Põhikoolis, Naha Algkoolis kui ka Rõpina Aianduskoolis kogunevad koolipere, et alustada järjekordse pingelise tööaastaga.

Täpsed õpilaste arvud selguvad vahetult kooliaasta alguseks, kuid ligikaudu istub koolipinki 1400 õpilast, neist Rõpina Ühisgümnaasiumis 660 õpilast, Ruusa Põhikoo-

lis 45 õpilast, Naha Algkoolis 12 õpilast ja Rõpina Aianduskoolis 700 õpilast.

Teadmiste edasiandmise ja õpilaste arendamise rasket tööd asuvad tegema 98 pedagoogi ja 60 koolide halduskorraldusega tegelevat töötajat.

Hariduse juurde kuuluvad ka meie valla kahes lasteaia käivad (samuti õppivad) 180 last ja 37 õpetajat, kokatädid jne, hellitava üldnimemega - lasteaiaädid.

Eeltoodud arvud näitavad, kui suur osa meie kõige kallimast ressursist, inimestest, on hõivatud haridusel ja selle korraldamises. Hea, konkurentsivõimelise hariduse omandamise võimaldamine meie noortele on ülimalt tähtis ja siin on vallarahva tahe läbi vallavolikogu ja vallavalitsuse täielikult ellu viiud. Haridus on olnud viimaste aastate vaieldamatu prioriteet valla investeeringute osas. Aastatel 2003- 2005 investeeriti üksnes ühisgümnaasiumi üle 18 milj. krooni, täielikult on korda tehtud Naha Algkool. Kahjuks tuli ka käesoleval aastal kulutada Naha kooli remondi ehitusvigade parandamiseks 60 tuhat krooni.

Käesoleval aastal on lasteaeda remonditud 1,4 miljoni krooni eest, käimasolev Ruusa noortekeskuse remont läheb maksma 320 tuhat krooni, gümnaasiumi juurde rajatava skatepargi rajamiseks kulub 350 tuhat krooni.

Järgnevate investeeringute pingereas on esikohal ühisgümnaasiumi võimla osaline rekonstrueerimine.

Väga suurt heameelt valmistab Rõpinas asuva riigikooli Rõpina Aianduskooli areng ja hea koostöö vallavalitsusega.

Aianduskoolis on käesoleval aastal investeeritud 2,5 miljonit krooni omavahendite arvelt, järgnevatel aastatel loodetakse teha eriti mahukaid investeeringuid ja täpsemat teavet sellest palume aianduskooli juhtkonnalt siis, kui rahastamisotsused on selgunud.

Kallid Rõpina valla pereemad ja pereisad!

Olge oma noortele toeks ja innustajaks hariduse omandamisel. Rõpina valla ei ole küll meie pealinna Tallinnaga võrreldavalt võimalusi õpilaste otseks materiaalseks toetamiseks, kuid 1000 krooni igale esimesse klassi astujale ja eriti tasuta töövihikute võimaldamine juba algaval kooliaastal kõikidele Rõpina valla üldhariduskoolide alg- ja põhikooliastme õpilastele peaks eriti mitme koolis käiva lapse puhul olema arvestatavaks toeks.

**Kallid õpilased, lapsevanemad ja õpetajad !
Soovin Teile õppimise ja õpetamise tahet,
koolimurede kõrvale ka palju koolirõõme
uuel algaval kooliaastal!**

Teet Helin
Rõpina vallavanem

Esimese koolipäeva aktused Rõpina valla koolides

Rõpina Ühisgümnaasium:

II - XII klassid - 10.00 koolimaja ees

I klass ja kuldkeel - 12.00 aulas

Ruusa Põhikool: 8.30 koolimajas

Naha Algkool: 9.00 koolimajas

Rõpina Muusikakool: 16.00 muusikakooli saalis

Rõpina Aianduskool: 4. septembril kell 9.00 aulas

Rápina valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni väljaehitamist

Juba pikemat aega kõne all olev valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni väljaehitamine on staadiumis, kus kooskõlastatakse projektis osalevate omavalitsustega projekteerimis-ehitustööde riigihanke väljakuulutamiseks vajalikku dokumentatsiooni.

Lühidalt toimunust:

28.06.2004a on sõlmitud aktsionäride leping AS Põlva Vesi, Põlva linna, Põlva valla, Ahja valla ja Rápina valla vahel, mille alusel osutus üldse võimalikuks taotleda tagastamatut abi Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondilt veemajanduse väljaarendamiseks loetletud omavalitsustes. Vahepealsesse aega on mahtunud veevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide ning rajatiste inventariseerimine ja arvele võtmine ehitusregistris. Lõpusirgel on kõikide seadmete ja süsteemide teenendamiseks vajalike maade kinnistusse kandmine. Peale nende toimingute lõppemist antakse kõik veevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemidega seotud varad üle AS Põlva Vesi omandisse, kes hakkab edaspidi läbi operaatorite terves piirkonnas korraldama vastavat teenust. Kuna varade ülevandmine on juriidiline protsess, mis nõuab notariaalset tõestust, on kogu seonduv tegevus aeganõudev.

Rápina vallas on projekti raames kavandatud vee- ja kanalisatsioonisüsteemide väljaehitamine või rekonstrueerimine Rápinas, Lintes, Ristipalos, Ruusal ja Leevakul. Kõigepealt alustatakse töödega Rápina linnas, kus reostuskoormus tulenevalt rahvaarvust ja tööstuse osakaalust on kõige suurem. Seetõttu pole mõtet Rápina linnas eramajade omanikel hakata rajama individuaalseid reovete kogumiskaevusid. AS Põlva Vesi poolt korraldatav rahvusvahelise riigihanke tulemusel peaksid selguma järgmise aasta alguseks, mis annavad vastuse ka tööde teostamise ajakava ja lõpliku maksumuse kohta. Projekti lõpptähtaeg on 31.12.2009. Informatsiooni toimuva kohta saab Rápina valla majandusspetsialistilt Velmo Narruskbergilt telefonil 79 62 956. Ühisvee ja -kanalisatsiooni liitumistaotluse avalduse vormi saab Rápina veebilehelt www.rapina.ee ning vallamajast. Et vältida asjatut kirjavahetust, tuleks enne avalduse täitmist ja esitamist AS -le Põlva Vesi ennat kurssi viia, kas rajatav torustik ulatub liituda soovija kinnistuni. Seda on võimalik teha telefoni teel või vallavalitsuses kohapeal.

Rápina Vallavalitsus

Narva laste keelelaager Rápinas

Kui juunikuus toimus Väli-Eesti lastele keele- ja kultuurilaager majutamiseks peredes, siis 10. – 22. juulini pakkusid samad pered kodusoojust Narva lastele, kes juba kaheksandat aastat Rápinas eesti keelt õppisid. Taolised laagrid saavad teoks tänu MTÜ „Lapsele oma kodu” ja Integratsiooni Sihtasutusele. Tänavuse laagri teemaks oli „Kuulsused”.

Laagriülemaks oli Rápina ÜG huvijuht Marika Ääremaa, keeleõpet viisid läbi õpetajad Maie Oper ja Helge Tootsman.

Missugused üritused mahtusid nende 13 laagripäeva sisse?

Iga päev olid koolimajas eesti keele tunnid, mis olid õpetajate poolt piasiasjadeni läbi mõeldud ja võimalikult huvitavaks tehtud. Lisaks toimusid mitmesugused ekskursioonid ja kohtumised: Meelis Mälberg tutvustas laagrilistele Rápina Paberivabrikut, Romet Palmik Rápina Politseijaoskonda ja politseitööd. Saadi kokku vallavanem Teet Helmiga. Tartu ekskursioonil käidi Lõunakeskuses uisutamas ja külastati vahakujude näitust, Võrumaal imetleti Suure-Munamäe tornist Eestimaa ilu.

Värskas tutvuti sanatooriumi ja veetsehhiga. Ristipalos peeti piknikku ja mängiti mängu. Koduloomuuseumis viidi läbi tund, kus räägiti eestlaste ajaloo.

Lapsed jäid laagriga väga rahule, samuti pered lastega.

Rápina Rahvaleht

Juunikuise väli-eestlaste laagri lapsed koos võõrustajatega.

Teadmiseks lapsevanematele

Meeldetuletuseks nendele lapsevanematele, laste hooldajatele ja eestkostjatele, kelle lapsed astuvad käesoleva aasta 1. septembril I klassi: palun teatage oma pangaarvete numbrid valla sotsiaalosalakonda või sekretär-asjaajajale, et vallavalitsus saaks arvetele üle kanda esimesse klassi astujate toetuse. Toetuse suurus on 1000.- krooni eesmärgiga tagada kooli astujatele esmaste koolitarvete olemasolu.

Üle 16-aastaste laste vanemad, kes ei ole suvekuudel pensioniametit saanud lapsetoetust ega augustikuus koolitoetust, saavad selle tagantjärele septembri- või oktoobrikuus, kui koolides on koostatud õpilaste nimekirjad ning kogu info laekub läbi arvutisüsteemi registriandmetena pensioniametisse. Eraldi avaldust lapsetoetuse ega koolitoetuse saamiseks pensioniametisse esit

tada ei ole tarvis, samuti ei ole tarvis saata sinna ka koolitõendeid. Küll aga ei saa enam lapsetoetust ega koolitoetust õpilased, kes on vanemad kui 16 aastat ning ei ole kuhugi edasi õppima asunud.

Õpilastel, kes liiguvad kooli ja kodu vahel bussiga, tuleb kohe septembri alguses anda teave bussiliini numbrile ja bussifirma kohta oma klassijuhatajale. Klassijuhatajad koguvad kõik vajalikud andmed kokku ning edastavad need valda lastekaitse inspektorile, seejärel tellitakse õpilastele sõidukaardid.

Meeldivat kooliaasta algust soovides

Katrin Taimre
sotsiaalnõunik

IV külapäev Sillapääl

Laupäeval, 5. augustil toimus Sillapää lossi ees ja pargis Sillapää küla neljas külapäev. Ilm mossitas enne lõunat, eksitades rahvast – hakkab ehk sadama? Organiseerijaid see ei hirmutanud, kogu ettevalmistus oli tehtud, kõik oli punkthaaval paigas. Valminud oli ka oma küla lipp.

Pärastlõunal enne kella kahte hakkas külarahvas kogunema küll kahekaupa, küll perekonniti ja üksikultki. Tulid need, kes hoolisid oma küla tegemistest ja hindasid organisatorite vaeva. Trepil mängisid Mooste küla noored pillimehed.

Pidu algaski küla lipu sisseõnnistamisega. Lipu heiskasid külavanem Mati Kirotar ja vallavanem Teet Helm. Pärast lipu heiskamist tervitas külavanem pidulisi ja soovis head peotaju. Järgnes vallavanema sõnavõtt. Teet Helm rõhutas oma kõnes, et vald on nii tugev kui tugevad on tema külad.

Väikese etteaste olid valmistatud Sillapää küla Maali (Hilda), Juuli (Viive) ja noored (Silvi, Merike, Tiia), kes soovisid järgmiseks aastaks tittede juurdekasvu ja samuti head peolusti. Edasi võtsid esinemisjärje enda kätte Ruusa Põhikooli noored tantsijad. Hästi tantsisite! Aitäh!

Kõht tühi – mis muud kui mulgipudrule. Küll oli maitsev! Hiljem

Lipu õnnistamine enne heiskamist.

Aivo Parmsoni fotod

Maali ja Juuli suurim soov – tehke rohkem lapsi!

Hilja Weber

Külaseltsingu juhatuse esimees

PRIDE koolitus

Hooldusperede vajadus järjest suureneb ning oluline on, et pere oleks läbinud koolituse.

Alates 2007. aastast võivad hooldus- või kasuperedeks olla vaid inimesed, kes on vastava koolituse läbinud.

Koolitus on osalejale tasuta.

PRIDE koolitusprogrammi lühitutvustus:

PRIDE on asendusperede arendamise ja toetamise mudel, mis on loodud eesmärgiga parandada hoolduse kvaliteeti hooldusperedes ja adopteermisteenuste taset.

Põhioskused, millele programm tugineb:

1. Laste kaitsmine ja üleskasvatamine
2. Laste arenguvajaduste rahuldamine ja tegelemine mahajäämustega
3. Laste ja nende perekondade vaheliste suhete toetamine
4. Laste sidumine turvaliste, hoolitsevate suhetega, mis kestavad terve elu
5. Töö professionaalse meeskonna liikmena

Koolitusprogramm koosneb kahest osast:

Ettevalmistav programm, mis valmistab pere ette hooldus- või adoptiivperes saama.

Kui pere otsustab saada hooldus- või adoptiivpereks, on see tõsine otsus. Et otsus oleks õige ja igati läbi kaalutud, peab pere olema ette valmistatud ja teadlik, mida töö sellise (sageli mahajäetud) lapsega endast kujutab. Ettevalmistavas osas saab pere võimaluse arutluste, harjutuste, rollimängude ja õppuste kaudu sellele mõelda.

Üheksast teemast koosneva koolituse käigus kirjutavad osavõtjad ka oma eluraamatu.

Eluraamat aitab inimesel paremini aru saada iseendast, oma tunnetest ja seeläbi paremini mõista ka hättasattunud last. Kodukülastuste käigus arutatakse koos koolitajatega kõik eluraamatusse kirja pandu ühiselt läbi. Koolituse lõppedes viiakse

läbi mõlemapoolne hindamine, kus koolitajad ja pere vestlevad omandatud oskustest, ressurssidest ja valmisolekust hoolduspereks hakata.

Jätukuprogramm, kus supervisiooni e. tööõnustamise kaudu toetatakse juba tegevaid, eelnevalt koolituse läbinud hooldus- ja adoptiivperesid

PRIDE KOOLITUSPROGRAMMI ÕPPEKAVA

Esimene õppus: Ühinemine PRIDE-programmiga

Teine õppus: Meeskonnatöö pereliikmete staatuse saavutamiseks

Kolmas õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – kiindumus

Neljas õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – kaotus

Viies õppus: Perekondlike suhete tugevdamine

Kuues õppus: Arenguvajaduste rahuldamine – distsipliin

Seitsmes õppus: Peresuhte jätkamine

Kaheksas õppus: Muudatuste planeerimine

Üheksas õppus: Hooldusperena toimimine

Jätukuprogramm - koosneb viiest tööõnustamise seansist, kus käsitletakse erinevaid teemasid ja ettetulevaid perehooldusprobleeme.

Kümmes õppus: Järeelhooldus - supervisioon

Üheteistkümmes õppus: Institutsionaalne laste hoolekanne - supervisioon

Kaheteistkümmes õppus: Supervisiooni võimalikkusest ja vajalikkusest - supervisioon

Kolmeteistkümmes õppus: Jätukupoolse võimalikkusest ja vajalikkusest - supervisioon

Neljeteistkümmes õppus: Koolituse lõpetamine. Kokkuvõtete tegemine - supervisioon

August ja september Röpina valla kultuurielus

17. 08.	kell 19.00	Tiit Petersoni kitarrikontsert <i>Miikaeli kirikus</i> Pilet 40.- Öpil/pens 25.-
19. 08.	kell 13.00 kell 14.00	Linte külapäev Nulga külapäev
20. 08.	kell 17.00	Tantsuklubi STIIL laagrilõpukontsert <i>Röpina Rahvamajas</i> Tasuta
25. 08.	kell 21.00	Noortepidu <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet 20.-
26.-27. 08.	kell 10.00	Röpina kümnevõistlus ja laste mitmevõistlus <i>ÜG staadionil</i>
5. 09.	kell 18.00	Kino <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet 25.-
10. 09.	kell 9-16	Sügislaad <i>Tuletõrje väljakul</i>
12. 09.	kell 18.00	Kino <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet 25.-
15. 09.	kell 20.00	Noortepidu ansambliga 2 WILD <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet esimesel tunnil 20.- Alates 21st 40.-
19. 09.	kell 18.00	Kino <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet 25.-
26. 09.	kell 18.00	Kino <i>Röpina Rahvamajas</i> Pilet 25.-
1. 10.	kell 16.00	Röpina valla õpetajate päeva tähistamine <i>Röpina Rahvamajas</i>

Lisainfo Röpina rahvamaja telefonidel 796 1363 või 515 3254 E-N 10-18ni R 10-16ni
Ruusa Kultuurimaja telefonidel 795 2287 või 517 6288
Jälgige infot kohalikel reklaamtahvlitel, maakonnalehes KOIT ja Röpina valla koduleheküljel www.rapina.ee

TÄHELEPANU!

Röpina Ühisgümnaasiumi õpilastele müüakse õpikute ruumid (vana maja I korrus).

TÖÖVIHIKUID

21. august	I klass 290.00
21. august	II klass 266.00
21. august	III klass 466.00
22. august	IV klass 347.00
22. august	V klass 200.95 + inglise keel 52.25 või saksa keel 90.00
24. august	VI klass 234.75 + ingl. k. 52.25, saksa k. 90.00, vene k. 33.25 või 62.00
24. august	VII klass 296.70 + ingl. k. 52.25, saksa k. 45.00, vene k. 62.00
25. august	VIII klass 299.40 + ingl. k. 52.25, saksa k. 90.00, vene k. 33.25 või 62.00
25. august	IX klass 324.00 + ingl. k. 52.25, saksa k. 50.00, vene k. 62.00

NB! Põhikooli osas tasub laste töövihikute raha Röpina Vallavalitsus.

Töövihikud väljastatakse õpilastele allkirja vastu.

28. august	X klass 200.00
28. august	XI klass 203.00 + saksa k. 95.00, vene k. 45.60
29. august	XII klass vene keel 45.60

NB! Gümnaasiumiõpilastel palume tulla täpse rahaga! Raamatukogu avatud 9.00 – 15.00

Röpina Ühisgümnaasium

TÖÖKUULUTUS

Kutseline lapsehoidja ootab tööpakkumisi telefonil 58 00 57 48

Röpina Rahvaleht ootab kaastõid ja artikleid iga kuu 10. kuupäevaks aadressil: vald@rapina.polvamaa.ee, teakriisa@hotmail.ee või Röpina, Kooli 1, II korrus, tuba 219, T- 12.00-16.00

ÕNNITLEME VANEMAI

Oh Sina väikene kelm,
nii muutlik ja särav Su silm.
Sa ise kui ilusaim õis
ja üleni vallatust täis!

Daisy Treier
sünd. 26.07.2006

TEADE

Esmaspäeval, 28. augustil kell 17.00 võtab Röpina Muusikakool vastu täiendavalt akordioni- ja klaveriõpilasi. Esmaspäeval, 25. septembril kell 18.00 toimuvad täiendavad vastuvõtutaksed 1. eelklassi ja võetakse vastu uusi lauljaid laulustuudio rühmadesse. Nooremas rühmas laulavad 7 – 13-aastased ja vanemas rühmas vanemad õpilased.

Ootame mõlemasse rühma ka poisse ja noormehi!

Röpina Muusikakool

KUI SUL ON

VANU AJALEHTI, AJAKIRJU, VIHUIKUID,
KAUSTIKUID JNE NING SA EI OSKA
NENDEGA MIDAGI PEALE HAKATA,
SIIS TOO VANAPABER
RÖPINA LASTEAEDA VIKERKAAR
23. JA 24. AUGUSTIL 2006
KELL 9 – 14

RISTSÕNA

Paremale: 1 – Röpina Vallavolikogu liige (ees- ja perek. nimi) / teine täishäälik; 2 – viga / küla Röpina vallas / lövi vene keeles; 3 – lõpetas kevadel Röpina ÜG kuldmedaliga (perek.- ja eesnimi) / naiseniimi; 4 – 500 rooma numbriga / põllumaa / armastus / annab puitu; 5 – mehenimi / himura / noot; 6 – usu sümbol / vaata (murrakus) / vanuse / naiseniimi; 7 – puu / ...-Sells – jäätmeveo firma / raadius; 8 – kolmekordne kalavõrk / kaks ühesugust tähte / ...plasma – liik vere punalibledele nügivaid pimeid ainurakkeid / number; 9 – neon / tähtis isik / kaks ühesugust tähte / väävel / RÜG majandusõpetaja eesnimi / ümmargune täht; 10 – kooli juht (ees- ja perek. nimi) / kahekordne kaashäälik; 11 – ennae (kõnek.) / sine loco / hapnik / 5., 4., 2. täishäälik; 12 – ei vastandsõna / uuesti, jälle / pood Röpinas.

Alla: 13 – rahustav vahend, mis saadud ühe rohttaime juurest / hüdroelektrijaam; 14 – kolmas täishäälik / kõige madalamast kastist isik Indias / täht kreeka tähestikus; 15 – lapsevanem / lehekülg / slaavi keelte ja kultuuri uurija; 16 – lühend ladina keelest (möödunud aastal) / jumalate jook vanakreeka mütoloogias / indiaanlane; 17 – künklik / kaitsepolitsei / kahekordne täishäälik; 18 – väga aktiivne inimene RÜG-s (perek. nimi) / äsja; 19 – kolhoosijuht / matemaatiline märk; 20 – tina / ilutaim / sülg; 21 – kahekordne täishäälik / nanomeeter / noot / prantsuse kirjanik, romaani „Aurelien“ autor (perek. nimi); 22 – eesti luuletaja (perek. nimi) / meresõitja; 23 – juhtis hiljuti Röpinas kontserti (ees- ja perek. nimi) / ilmakaar; 24 – Röpina valla arendusspetsialist (ees- ja perek. nimi) / kuulus kellafirma.

Lahenduse leiata numbritega märgistatud ruutudest. Eelmise spiraalmõistatuse lahendus: SININE

Ristsõna koostas

Tea Krissa

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1												
2												4
3												
4												
5			1									
6											8	
7							5					
8								3				
9			7									
10							6					
11										2		
12												

MIS JUHTUS?

Liiklusõnnetused:

05.07.2006 kella 10.25 ajal sõitis 18-aastane tüdruk Röpinas Võõpsu ja Raigla mnt ristmikul jalgrattaga kõrvalteelt ette peateel liikunud sõiduautole VW Passat. Jalgrattur avariiis viga ei saanud.

29.07.2006 kella 12.54 ajal juhtus liiklusõnnetus Röpinas Tartu maantee ja Oja tänava ristmikul, kus jalgrattur Miralda (s. 1927) sõitis kõrvalteelt ette peateel liikunud bussile Neoplan, mida juhtis Velle-Leelo (s. 1962). Jalgrattur toimetati kehavigastustega TÜ Kliinikum.

Kehaline väärkohtlemine:

13.07.2006 kella 17 ajal teatati politseile, et Röpina linnas Võhandu tänaval asuvas korteris löi naine (s. 1958) harjavarrega mitmel korral neiu ja noorele naisele (s. 1990 ja 1985) vastu kätt ja jalga, tekitades neile füüsilist valu. Juhtunu uurimiseks alustati kriminaalmenetlust.

Veeõnnetus:

23.07.2006 kella 21.20 ajal teatati politseile võimalikust uppumisest, kui Röpina rannas Peipsi järvel mootorpaadiga sõitvast seltskonnast hüppas alkoholi joobes mees vette ja enam pinnale ei tulnud. 26.07.2006 leiti Röpina vallas Röpina rannast uppununa Kalle (s. 1954) surmukeha.

Marge Kohtla
Pressiesindaja
Lõuna Politseiprefektuur

RÖPINA FOTOATELJEE

(Äriabikeskuses Hariduse tn.1)
Avatud alates septembrist
E,T,R – 10 – 16, N – 10 – 18

Kõik tavalise ja digifoto teenused,

videoteenused, piltide restaureerimine
NB! Uus teenus – amatöörvideote salvestamine DVD-le

Info: tel 53 40 62 93 Aivo Parmson

SELTEADE!

Sihtasutus Röpina Kultuurkapital võtab vastu 2006. aasta viimase jagamise taotlusi

22. septembril kella 16ni Röpina rahvamajas Pargi 32

Taotluse ja aruande vorm saadaval Röpina valla koduleheküljel ja Röpina rahvamajas

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

On südames
nii külm
nii külm
ma surun sõrmed
valusasti pihku
on seal kus
alles eile
tuksles elu
veel on
on
surmakülmus
lainetamas nüüd...

| Karl-Kristjan Vildeviki

Vassili Kosemäe
07.03.1919 – 03.07.2006

Rein Ivaste
02.12.1940 – 04.07.2006

Omar Juusaar
24.03.1970 – 05.07.2006

Sergei Jerešin
04.01.1960 – 09.07.2006

Heljo Kallas
05.08.1923 – 11.07.2006

Tiina Kasperg
08.12.1949 – 18.07.2006

Kalju Piirilaht
21.02.1927 – 21.07.2006

Kalju-Martin Tolmov
10.11.1924 – 24.07.2006

Aino-Adele Adamson
28.06.1927 – 26.07.2006

Räpina poisid Udmurtia kunsti- ja käsitöölaagris

MTÜ Fenno-Ugria Asutuse ja Hõimurahvaste Programmi kaudu sai võimalikuks, et 6. – 19. juulini olid neli Räpina valla poissi – Henri Mäesaar, Alari Pihlapuu, Tormi Trumsi ja Siim Heering Udmurtias korraldatud laste kunsti- ja käsitöölaagris. Üldse oli laagris kümme last Eestist, kuus siis Tallinnast ja Harjumaalt.

Laager toimus Iževskist 20 km kaugusel asuvas Šundõs (Arteki moodi laager, ainult väiksem, šundõ tähendab udmurdi keeles päikest).

Nüüd, kus poisid laagrist tagasi, on nad meeleldi nõus oma reisimuljeid ka teistega jagama.

Henri: Sõitsime bussiga Tallinnasse ja sealt edasi rongiga Udmurtiasse. Reis kestis kaks ööpäeva, mille sees oli kaks ümberistumist, neist üks Moskvast. Moskvast võttis meid vastu Eesti Saatkond, kelle eestvedamisel käisime Punasel Väljakul ja Arbatil. Pool päeva saime Moskvaga tutvuda ja kesklinna ringi jalutada.

Tormi: Kui kohale jõudsim, oli meil rongijaamas buss vastas ja viis meid laagrisse. Kuna meie grupis oli seitse poissi ja kolm tüdrukut, siis majutati meid nii, et poisid ühes toas ja tüdrukud teises. Seitsmekesi oli kitsas küll.

Siim: Iga päev olid hommikul kella kümnest päeval ühenni meisterdamise tunnid. Valida oli puutöö, savi, ölest punumise, seinamaali ja kaltsunukkude valmistamise vahel. Meie poistest valisid Tormi, Henri ja Alari puutöö eriala, mina savist voolimise.

Alari: Puutöö grupis oli meie juhendajaks udmurdist rahvakunstnik Anatoli Stepanov. Kõik me pidime puidust paatkandle valmis saama. Tegelikult saime ka. Käte anti männiplank, kasutada olid kaks peitlit, hõõvel, puuhaamer, liivapaber. Öõnestasime

peitliga planku, lihvisime liivapaberiga, hõõveldasime – täielik käsitöö. Kui midagi läks viltu, käskis juhendaja uuesti teha. Pärast panime kandlele kitarrikeeled peale ja juhendaja Anatoli häälestas meie pillid.

Siim: Meie rühmas valmistati udmurdi usuga seotud loomakujukesi. Mina voolisin savist karu, kes küll sai natuke rebase moodi. Kujukesed olid 10 – 15 cm pikad. Abivahenditeks olid meil puupulgad ja spaatlid. Mõned ka põletasid oma kujukese põletusahjus, aga mina mitte, sest põletamisel läks mõni kujuke katki. Saviringi juhendajaks oli Anatoli Stepanovi tütar Veera Stepanova.

Henri: Öhtupoolikutel toimusid meil laagris igasugused üritused. Käisime vabaõhumuuseumis, külastasime Iževski linna. Kahju, et Kalašnikovi muuseumi meid ei viidud.

Tormi: Igal õhtul oli disko. Mind valiti tüdrukute lemmikuks – mister Šundoiks.

Ilmad olid kuumad, ainult ühe korra saime vihma. Käidi ka ujumas.

Henri: Söök oli meile harjumatu, musta leiba neil ei ole. Palju pakuti rahvustoite, nagu näiteks herneputru, mis meile eriti ei maitsenud.

Piia Mäesaar: Udmurdi käsitöömeisterid on kuulsad. Kõik poisid tulid koju, puidust paatkannel kaenlas. Vaatamata söögile meeldis poistele laagris väga, kõik nad tahaksid järgmisel suvel tagasi samasse laagrisse minna.

Ka juhendajad jäid Räpina poistega väga rahule. Täname MTÜ Fenno-Ugria Asutust ja Sihtasutust Räpina Kultuurkapital, kes toetas poiste sõitu Udmurtiasse, Tänu ka lastevanematele, kes usaldasid oma lapsi saata kaugemale Udmurtiasse 2000 km kaugusele.

Siim Heering, Tormi Trumsi, Henri Mäesaar ja Alari Pihlapuu koos Alari valmistatud paatkandlega.

PS. Augustis toimus Võsul lastelaager, kus udmurdid olid vastukülaskäigul. Meile tuttavad Henri ja Tormi olid Võsul laagris ja elasid udmurtidega ühes toas.

Poistega ajas juttu

Tea Krissa

Räpina Rahvalehe toimetaja

Maal on mõnus

Ma loodan, et oskad hinnata elu maal, avastada enda jaoks asju, mis sind rõõmsaks teevad. Oled sa rohus näinud hüplevaid rohutirtse või taevas lendamas suurt kotkast, kes pesa jaoks sobivat kohta otsib? Maainimesed on õnnelikud oma töö üle ja tunnevad uhkust selle üle, kes nad on ja mis neil olemas on. Neil on see, millest linnainimene puudust tunneb. Neil on rahu ja vaikus. Nad tunnevad mõnu maal elamisest ja ümbritsevast loodusest.

Kerli Hüsson
Räpina ÜG 8B klass

Linnamees maal ja maamees linnas

Kohtusid kaks Eesti meest, kes läbi käinud tulest, veest. Üks neist pärit suurest linnast, teine haris mullast pinnast.

„Mis sina, maamees, linnast tead?
Ei tea halba, ei tea head.“
„Ei sinust linnas asja saa,
kõrbed põhja nutuga.“

„Kuule sina, vürle linnast,
palun siin on sulle kinnas!“
„Olen linnas kui kala vees,
mis sa õige mõtled mees!“

Et ei tekiks palju käre,
vahetati osad ära.
Linnamees siis maale kolis,
maamees aga linna ronis.

Ei läinud mööda palju aega,
kui alla anti kahe käega.
Sõbralikult ringi vahetati rollid,
et mitte olla teiste silmis lollid.

Kertu Kliiman
Räpina ÜG 6C klass

Malevasuvi 2006 Räpina vallas

Sellel suvel töötas Räpina vallas kolm õpilasmaleva rühma: Räpinas, Nahal ja Leevakul. Rühmades tegutses kokku 41 noort. Töötati maasikapõldudel, metsas, suruaial, Leevaku ja Naha külades. Vabal ajal toimusid ühisüritused Leevakul – malevlaseks ristimine, kahepäevane jalgrattamatk Maarjalille tallu, Nahal – lastepäev, Räpinas – suvespartakiaad, Pärnus – rannapäev ning Saarljärvel – PÕM 2006 kokkutulek. Lisaks toimetab iga rühm omaette ka valmistumist kokkutulekuks.

Kolme valla rühma koostöö sai teoks tänu meie valla tarkumale lastekaitseinspektorile Kirsti Luigele. AITÄH!

Rühmajuhid

Marika Aruküla ja Külliki Arjokesse

Prügi-Pille ja Lontkõrv Volli (puu otsas) kokkutulekul.

Saime käte malevasärgid ja oleme täieõiguslikud PÕMI liikmed.

Pärnu rannas oli mõnus, aga ees ootab kodutee.

PÕM 2006 kokkutuleku avamine Saarljärvel.

Sõbra õlg on toeks takistuste ületamisel.

Suvine reis Pärnumaale

18. juulil varahommikul alustas Leevaku küla seltsing oma järjekordset igasuvist ühepäevast reisi mööda Eestimaa. Seekordne reis toimus juba viiendat aastat ja seega võis seda pidada väikeseks juubelireisiks. Kui varasematel aastatel on külastatud Lääne-Virumaad, Läänemaad, Ida-Virumaad ja Valgamaad, siis seekordne tee viis meid läbi Türi, Särevere, Kurgja, Tori Pärnusse ja sealt tagasi.

Esimeseks peatuspaigaks oli Türi Tehnika- ja Maamajanduskool, kus tutvustati koolis õpetatavaid erialasid ja näidati õpperuume. Sealt läks edasi sõit Kurgjale Karl Robert Jakobsoni kodutalu. Kurgja jättis uskumatu elamuse oma lahke giidi ja väljaarendatud talukompleksiga. Tegemist on talumuseumiga, mis ka tegelikkuses tegutsseb kui päris talu. Mesilased, hobused, lehmad, lambad, kodulinnud, oma viljapuuaed jne on kõik olemas. Omatarbeks kasvatatakse aedvilja, mida ka kõik külastajad maitsvate roogade kujul rehetas proovida saavad. Meie laskime ennast kostitada supi, karaski ja Kurgja talu lehmade piimaga. Peab tunnustama, et meie reiseltskonnast paljud kiitsid piima headust. Aga peamine oli siiski see, et tänu giidi suurepärasele esitlusele tutvusime uuesti Karl-Robert Jakobsoni eluloo ja tema panusega Eesti kultuuri-, hariduselu ja põllumajanduse arengusse. Kurgja talus on stendidele välja pandud Jakobsoni kirjutised, raamatud, fotod ja ka tema ja ta naise riided. Kurgja külastus pakkus seega kõigi jaoks midagi, kes nautis rännakut minevikku ja Jakobsoni tegude taasavastamist, kes sai teada midagi uut viiesajasel kroonil asetseva mehe kohta, kes meenutas koolis õpitut, kes nautis talu ja taluelu ilu.

Edasi jätkus sõit Pärnu suunas peatusega Toris. Tänu lahkele Tori rahvale oli võimalus külastada Tori kirikut, mis on ametlikult Eesti sõjameeste mälestuskirik. Tori kirik hävis II Maailmasõjas. Kuid 1990ndate alguses alustati taastamistöodega ja praeguseks on valminud imeilus kirik, mille siseseinu katavad plaadid eestlaste nimedega, kes on sõdades oma elu andnud. Meiegi peatusime hetkeks ja mõtlesime nende vaprate meeste peale.

Pärnu külastus esindas kahte huvi, esiteks tutvumine linnaga ja teiseks päevitamine rannas. Kuna inimestel on erinevad soovid ja hovid, siis igaüks valis ise endale meeldiva tegevuse. Mõni nautis päikese ja merevee mõnusi rannas ja teised tutvusid Pärnu

linnaga. Oli ka neid kiireid, kes käisid nii linnas kui ka rannas. Peale kolmetunnist Pärnu külastust asusime tagasisõidule, kuid tee jäi veel Raja miniloomade loomaaed, mis samuti oli meie reisiplaanis.

Raja talu miniloomade loomaaed pakkus tõelise elamuse nii väikestele kui ka suurtele. Näha niiõeldi minivariandis hobuseid, lehma, sigu ja lambaid oli ühelt poolt põnev, kuid samas ka naljakas. Kuna meie reiseltskonnas oli palju inimesi, kes ka ise loomakasvatusega kokku puutunud, siis esitati palju asjalikke küsimusi. Kokkuvõttes jäid enim meelde Shetlandi hobused ja sõbralik siga, kes kõiki tervitamas käis ja oma kärsaga sõbraliku müksu andis.

Antud reis näitas taaskord, et Eestimaal on palju ilusaid ja põnevaid paiku, mis avastamist ja taaskülastamist väärivad. Kõikide välisreiside kõrval on üks suvitiir mööda Eestimaa alati vaheldust pakkuv ja koduselt soe. Seega tuleb ka meil oma kogemustele põhinedes tunnustada, et siseturismil on omad võlud.

Leevaku Küla Seltsing

Kurgja veskihoone.

Laste folkloorilaager Ruusal

Kaheksas Põlva- ja Võrumaa laste ja noorte folkloorilaager toimus 19.-21. juulini Ruusal. Kooliühendusest sai kolmeks päevaks värviline telkinnak, sest laagrisse tuli kokku ligi 90 folkloorihuvilist last ja noort koos õpetajate-juhendajatega Orava, Viluste, Himmaste, Mammaste ja Vastselina koolist, lisaks lapsi Tartust, Võrust, Rägina ja kaugemaltki. Oma koduüel toimuvast laagrist sai osa suur hulk Ruusa lapsi. Laagrile oli traditsiooniline kodulugu, käsitöö, koos laulmine ja tantsimine.

Pärast avamist sõitsimegi Rägina. Külastasime kirikut. Kirikuteener Mait Meensalu rääkis lühidalt hoone ajaloo, viis lapsi erinevatesse kiriku ruumidesse, rõdudele.

Lämmijärve kaldal ootas meid Riho Kinks, kes tutvustas linnukaitseala, vaatetornist avanes kaunis vaade järvele, üle järve Venemaalegi. Laagrile uudistasid stende, kus kirjutas teavet Peipsi poltri kohta.

Ekskursioon Rägina Paberivabrikus algas vabriku muuseumist. Ajaloolises kivihoones on eksponeeritud paberitootmise ajaloo seonduv, huvitavaid fotosid Rägina ajaloo, kasvõi ajast, mil laevad linna sõitsid. Paberivalmistamise protsessi küll näha võimalik polnud, sest masin oli remondis, kuid uudistasime valmis-toodangut, mida soovijad kaasa ostagi said. Jalutuskäigul paberivabrikust Sillapää lossi nägime vabrikuhoonet väljastpoolt, veskitammi, vana jahuveskit ning üle paisjärve kaunist vaadet Räginalle.

Sillapää lossi aednik Elve Eesmaa võttis ekskursandid sappa ja tutvustas lossi aeda ning parki. Inglise ja prantsuse stiilis kujundatud aia osades pakkusid silmailu värvikirevad suvelillepeenrad, vormi pükatud elupuud, õitsvad roosid. Lapsi paelusid kohtumised eksotiliste ja haruldaste puude-pöösastega, üheks lemmikkohaks oli aianduskooli suve- ja püsililleaed.

Jõudsime suure ringiga lossi ette tagasi ja kohtusime koduloomuseumi perenaise Kersti Murumetsaga. Ta tutvustas ajaloolist hoonet, muuseumi püsiekspositsiooni, metsavendade-teemalist näitust ja viis huvilised lossi rõdule. Lõpuks sai iga külaline teemaatilise töölehe-ristõna.

Esimese laagipäeva õhtul tuli külla Süvahavva loodustalu perenaine Reet Pettai, kes tutvustas oma aias kasvavaid maitse- ja ravimtaimi. Igaüks sai kingiks värvilise ravimtaime teatmiku, jõime koos taimeteed ning huvilised tegid taimede tundmiseks

Esinemishoos on kanneldajad.

väikese matka. Enne magamaminekut meisterdasime vahaküünlaid ning nautisime hetkeks omavalmistatud küünalde valgust.

Teine laagipäev ajas varakult jalule, sest algasid kandelitunnid ja kohale saabusid Rägina Käsitöökoja õpetajad. Väikekannelt õpetas Milja Udras Võrust ja õpe toimus väikestes gruppides tunniplaani järgi. Käsitöö tubades oli võimalik õppida paelte punumist, makrameetehnikat, kaunistada savipotte, sätida kõrsi spiraalkimpu, teha naha-, õle- ja puutööd, valmistada voolimis-massist kaelaehteid, teha liivatükki. Nikerdamist jätkus kogu päevaks, lõuna ajal toodi materjale lisaks. Suured tänud vapratele juhendajatele!

Õhtul oli külas Mehikoorma mees Urmas Kalla, kellega koos laulsime Rägina kandist üleskirjutatud rahvalaule, tegime ringmänge ja tantsisime Orava laste pillide järgi.

Laagri lõpupäeval toimus viktoriin laagriajal kuuldu-nähtu-õpitu kohta. Kõige tublimad olid õpetaja Aile lapsed ja Ruusa tüdrukud. Laagri lõpetasime väikese kontserdiga. Kõik kandlerühmad mängisid ette selgeõpetatud loo, laulsime ja tantsisime omi lemmiklugusid. Olime rõõmsad, sest meid oli vaatama kogunenud kenake publikuhulk. Tore, et meid külastasid vallavanem Teet Helm ja arendusnõunik Eva Saar. Enne lipulangetamist võttis iga rühm omaloomingulise lugulauluga laagri kokku, iga päeva kohta valminud laagrilehed olid kõigile uudistamiseks.

8. folkloorilaagri kordaminekule aitasid kaasa rühmade juhendajad Maaja Glaser, Aile Vals, Helju Sarapu, Pirit Blum, Aasa Liiv, Ruusa kooli õpetajad Ivo Kaarna, Urve Mähar, Rein Nagland, abilised Tiia Mälton, Piret Varjud, Rägina Rahvaskooli direktor Mati Kirotar, Rägina politseipatrull, kaitsepolitsei Toomas Songi. Aitäh kokkadele, lastevanematele, kõigile neile, kes meie tegemiste vastu huvi tundsid.

Rahaliselt toetasid folkloorilaagrit Eesti Rahvuskultuuri Fond, SA Põlvamaa Kultuur, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, Rahvakultuuri Arenduskeskus, Eesti Kultuurkapitali Põlva- ja Võrumaa ekspertgrupid, Rägina Vallavalitsus.

Hele Aia

Ruusa Põhikooli õpetaja, 8.folkloorilaagri korraldaja

Hele Aia, Teet Helm ja Eva Saar imetlevad folkloorilaagris valminud käsitöid.

Uued muljed ja kogemused rikastavad inimest

Mustrid Kadriorus.

6. augusti varahommikul startis meie kodulinna Tallinna poole üks maanteelaev, pardal reisihuvilised Rägina Maanaiste ja Muuseumisõprade seltsidest.

Esimeseks külastuskohaks oli valitud presidendi lossi ümbrisev aed, kuhu pääsevad vaid eelregistreeritud grupid. Ainult 20. augustil on väravad kõigile avatud. Kuigi varem oli presidendi-kantseleisse saadetud huviliste nimekiri koos sünniaegadega, küsis ka aednik veel meie grupi koosseisu kohta paberit, mille viis lossi. Kui peale aeda pääsemist väravad meie taga sulgusid, tundsin end lausa aukülastajana.

Lossi aed on rajatud 1938. aastal. Peamiselt annavad lilleilu roosid, mida leidub 35 sorti. Mõõdunud talve pakane ei halastanud ka riigi esimese mehe roosidele, seepärast oli öisi oodatust vähem. Alumisel tasandil rooside vahel nägime kuut aiasoppi. Neist kahes seisid endiste presidentide büstid. Kellel võimalust, mingu kindlasti vaatama Lennart Meri büsti ning kindlasti vaadaku teda kolmest küljest- saate üllatava elamuse. Skulptor on loonud suurepärase teose. Aednik teadis, et lossi ukse ees oleva tamme vanus küündib 450 aastani. Kuigi puu on võimas, ei õõnesta ta veel riigi alustalaid (juured vundamenti ei lõhu). Keskmise tasandi rinnatiselt avanes kaunis vaade Kadrioru muuseumi tagumisele aiosale, mida kaunistasid kenaks mustriks seatud kodumaised lilled. Keskmisel tasandil asusid ka mitmed põnevad puud ja pöösad (kuradipuu, punaselehine õunapuud). Ülemisele tasandile kavatsetakse edaspidi istutada püsililli. Aias töötab aednik kahe abilisega - kõik Rägina saadud aiandusharidusega. Meie ringkäigu ajal olid lossi ette reastunud autod presidendi väljastõuks Läänemaa- le. Selle sündmuse tunnistajateks meil saada ei õnnestunud külastusaja lõppemise tõttu. Ehk oodatigi, millal riigi esindaja liigsete silmapaaside osavõtuta rahulikult autosse istuda saab.

Järgmiseks uudistamiseks oli väljalõid KUMU, kus üleval Eesti tuntuimate kunstnike teosed. Siin sai selgeks, et ka kõige suurem kunstivõhik leiab igalt korrusest midagi üllatavat, olgu see siis triibuline või sakraalne ruum, rääkivad seinaskulptuurid, kaasaegne (video)kunst või õpikutest tuttavad piltide originaalid. Igal korrusel sai ka valvuri käest vajalikku teavet. Kuna meie aeg oli piiratud, ei jõudnudki kogu majaga põhjalikult tutvuda, kuid parema ettekujutuse sellest omapärasest hoonest saime igal juhul. KUMU on populaarne ka põhjanaabrite seas, sest päris palju kuulsime soomekeelset juttu. Eestimaa esindusmuuseumi külastades peetama ei pea.

Tagasiteel pealinnast jäi sisse astuda veel Eesti Piimandusmuuseumi, millest üsna vähe räägitud ja arvatavasti veel vähem käidud - Imaverre niisama lihtsalt ei sattu. Hoone teisel korrusel, kus ringkäik algas, olid välja pandud väiksemaid eksponaadid: koorelahutajad ja tilaga lüpsikud, võikausid ja -vormid, endised laborinõud ja võimasinad, piltidest-dokumentidest ja muust pabermaterjalist rääkimata. Ka endise Rägina meieri hr. Heeringu fotod ja tunnistused rippsid seinale. Muuhulgas kaartki, millel kogu Eestimaa ligi 900 ammunist piimapunkti või koorejaama. Olid ajad, mil Eesti võid viidi kalli raha eest Inglismaale. Ka tollal kehtisid omad kvaliteedi- ja taaranõuded. Näiteks pidi või olema pöögilaudadest pütis, mis kinnitatud 8 vitsaga. Nägime endisaegset meieri kontorit, kust ei puudunud ka riidekapi suurune seif. Alumisel korrusel seisid suuremad masinad ja inventar: täisharveiteiline koorelahutaja, mida pole isegi Rootsimaal säilinud; kahetoonilise mahutavusega võimasin, piimavannid, 80-kilose juusturatta vorm jne. Kõige kohta andis seletust kõlavahälle giid, haarates ka ekskursandid kaasa rääkima ja mõtlema.

Ringkäigu lõpus ootas meid degusteerimislaud, millel seitset sorti juustu, umbes samapalju jogurteid, mõned kohupiimakreemid, kamajook ja sidrunivesi. Kõik maitses imehästi. Juustudest osutus paljude lemmikuks Saaremaa kadaka-küüslaugu. Jogurtite osas üksmeel puudus, kuid kõik tepsid said kenasti tühjaks noolitud. Hiljem kodu poole sõites arvasid mitmed, et degusteerimist oleks võinud teisiti korraldada - järjekorras viimastele kõiki tooteid maitsmiseks ei jätkunud, kuid meie suure seltskonna tarvis (35inimest) olid ka ruumid selleks pisut väikesed. Imestasime veel degusteerimise kõrge hinna üle ('a 90.-). Nii mõnigi leidis, et nõnda kallist juustu ja jogurtit pole varem sõõnudki. Paketi hind oli aga paika pandud ning meie saime kogemuse võrra rikkamaks. Koju jõudsime pisut varemgi, kui arvestatud ja enamus arvas, et päev läks korda küll.

Tänane: Rägina Vallavalitsust, kes sõidukulu vähendas; Inge Hirmot, kes selleks projekti kirjutas; Kersti Murumetsa, kes muuseumisõpradele kutsed laiali saat; bussijuht Endel Lodi, kes aitas ritta seada marsruudi ja ajakava ning kõiki toredaid osavõtjaid, kes kuumal päeval vapralt vastu pidasid.

Rägina Maanaiste Selts

KEPIKÖND RÄPINAS - MIS JA MILLEKS

Mis on kepikönd?

Sportlik kepikönd on liikumisviis, mis sai oma tänapäevasel kujul alguse Soomes 1997. aastal. Tänapäeval tegeleb Soomes selle uue alaga regulaarselt juba enam kui pool miljonit inimest. Iga teine soomlane on seda vähemalt korra proovinud. Palju harrastajaid on alal ka Saksamaal, Šveitsis ja Austrias. Kepikönni populaarsus on kasvamas ka Ameerika Ühendriikides, Jaapanis ja Austraalias. Samuti on Eestis juba sajad inimesed endale keppidega käimiseks vajalikud instrumendid muretsenud ning treenivad innustunult. Ka Räpinas on näha liikumas keppidega kõndivaid inimesi. Enam ei vaata kaaskodanikud Eestis keppidega kõndijat kui vaimse puudega suusatajat.

Keppidega käimise rahvusvahelisest organisatsioonist

Keppidega käimise rahvusvaheline organisatsioon INWA (International Nordic Walking Association) koondab enda alla keppidega käimisega tegelevaid organisatsioone üle maailma, arendades kepikönni, treenerite koolitust, tegeledes teaduspõhise teabe edastamisega jms. Eesti Kepikönni Liit loodi aastal 2003 (www.kepikond.ee). Räpina Spordiklubi on Eesti Kepikönni Liidu liige alates käesolevast aastast.

Keplikönd - kellele?

Sportlik kepikönd on tänapäeva inimese tarvis spetsiaalselt välja töötatud liikumisvorm, kusjuures säilitatud on kõik hea tavalisest käimisest. Liikudes keppidega kaasneb rida tervisele häid ja kasulikke muutusi. Kohe, kui alustad käimist, hakkab organism kasutama rohkem hapnikku, süda hakkab kiiremini tööle – puls kiireneb. Suureneb südame löögimaht, mille tagajärjel laienevad veresoone ja paraneb lihaste verevarustus. Seega meie südame ja veresoonekonna ning ka lihaste töö muutub tõhusamaks. Käies keppidega liiguvad kõik suured lihaskihid - jalalihased, selja-, kaela-, rinna- ja käelihased saavad ühtlase koormuse. Paraneb organismi rasvade ja suhkrute ainevahetus, energiakulu suureneb. Tõuseb tuju ja meel muutub rõõmsaks. Vastupidavust arendades - järjekindlalt käies - tekivad pikaajalisemad head mõjud meie organismile. Üldine töövõime suureneb, kehakaal ja vererõhk püsib kontrolli all, lihased muutuvad tugevamaks, paraneb liigeste liikuvus, luustik tugevneb. Tasakaal ja liigutuste koordineerimine paraneb. Keppidega käimisel panustame kindlalt kõikidesse tervisevormi osadesse. Seega, keppidega käimine arendab aeroobset vastupidavust, parandab motoorikat, tugi- ja liikumis-elundite vormi. Ka kehakaal ja taljeümbermõõt "muudavad" suurusjärku. Kepikönd on lihtne ja jõukohane igaühele, liigutused lihtsad ja loomulikud. Kepikönni tehnika saab selgeks mõnesajameetrisel proovimisel järele.

Keppidega käimise plussid

Keppidega saab käia igal ajal, ilmast ja aastaajast sõltumata. Erinevatel pinnastel käies saame muuta liikumise tõhusamaks, mitmekülgsemaks. Soos, liivas ja mägedes keppidega käimine eeldab, et ollakse väga heas füüsilises vormis.

Joostes langeb põlveliigestele kolmekordne keharaskus, keppidega käimisel on toetuspinna rohkem ja põlvedele langeb seega väiksem koormus. Neile, kes soovivad uuesti alustada liikumisega, on käimine ja keppidega käimine heaks vormihoolituse alaks. Siinkohal aga peaks tuletama meelde, et valida tuleb endale sobiv koormus ja käia võiks esialgu madala pulsiga ning tasasel pinnasel. Kepikönd on suurepärase vahendi istuvast eluviisist tingitud hädadest vabanemiseks ning nende ennetamiseks.

Keplikönni eelised võrreldes tavalise kõnniga:

- sinu vastupidavus suureneb;
- väheneb koormus põlve-, puusa- ja põialigestele ning selgroole;
- aitab kiiremini laugeid tõuse läbida;
- aitab paremini ebastabiilsel või libedal pinnasel tasakaalu hoida;

Keplikönnil on mõnus kaaslasega vestelda.

- parandab käimisel rühti;
- keppe saab kasutada võimlemisvahendina;
- hoiab kurjad koerad eemal.

Keplikönni eelised võrreldes jooksuga:

- koormust põlve-, puusa- ja põialigestele ning selgroole väheneb olulisel määral;
  - ka vähe treeninud inimesed saavad omavahel terve treeningu vältel vestelda;
  - ilus loodus ei vuhise sinust mõne sekundiga mööda;
  - väiksema intensiivsuse tõttu on väiksem ületreeningu oht.
- Seega sobib käimine ja keppidega käimine igas eas ja tervislikus vormis inimestele. Keppidega soojendus- ja võimlemis-harjutused enne käimist annavad organismile teada, et ees on pikemaajaline füüsiline töö. Kepid sobivad treeningut lõpetavasse ossa – aitavad meil teha lõdvestus- ja venitusharjutusi.

Keplikönd Räpinas

Räpina Spordiklubi kepikönnisektiooni loomist finantseeris Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus kohaliku omaalgatuse programmist. Projekti raames ostetud käimiskeppe saab Räpina Spordiklubist tasuta laenutada.

MTÜ Räpina Spordiklubi on Eesti Kepikönni Liidu liige ja omab infot kogu Eesti kepiköndijate poolt korraldatava kohta.

Nendele, kes on juba kepikönniga tegelema, teadmiseks, et 22. augustil korraldatakse Kolgaküla Spordiklubi rajal Eesti esimene kepikönni maraton. Maratoni pikkus on 42 km., võib valida ka lühema distantsi 14 km. Täpsem info Eesti Kepikönni Liidu koduleheküljel.

Kui oled huvitatud kepikönnist Räpinas, tule laupäeval, 02. septembril k.a kell 12.00 Räpina Ühisgümnaasiumi staadionile, kus MTÜ RÄPINA SPORDIKLUBI kepikönni sektsioon korraldab kepikönni avapäeva, kus:

- näidatakse ja tutvustatakse käimiskeppe ja varustust (veepudelid, kindad, kotid, tagavaraotsikud jms);
- laenutatakse soovijatele sobivad käimiskepid;
- korraldatakse esimene tutvustav kepikönni käimistreening.

Teid ootavad kepikönni instruktorid **Taima Nurm ja Aime Klaas**.

Aime Klaas

MTÜ Räpina Spordiklubi

Motokross „Isad ja Pojad 2006“

Linte krossirajal sõideti 29. juulil kolmeteistkümnes järjestikune suvekross.

Kagu Motoklubi poolt korraldatud krossivõistlus on viimastel aastatel kandnud „Isad ja Pojad Räpinas“ nime. Seda selleks, et selgitada välja parim krossipere ja pealtvaatajatele pakkuda põnevast vaatamängu endiste motosportlaste ja „muidumeeste“ mõõduvõtmise näol.

Võistluse korraldus sujus tavapäraselt hästi, kuigi väga kuivad ilmad panid korraldajad raja kastmisega tõsiselt proovile. Tänu headele sõpradele ja tugevale tiimile saadi ka sellest probleemist üle.

Räpinasse oli saabunud peale Eesti paremiku võidusõitjaid ka Lätist, Soomest ja Venemaalt. Kagu Motoklubist olid võistlustules Andero Lusbo, Alvar Tint, Juku Saar, Toomas Heering, Meelis Rämson, Timo Mõts, Peeter Piirimägi ja Avo Lusbo.

Kuninglikus masinaklassis 500cc andis juba kvalifikatsioon märku, et Toomas Triisa on see mees, keda peab edestama, kui poodiumi kõrgeimat kohta ihaldada. Triisa sõitis ajasõidus konkurentidest vähemalt kolm sekundit kiirema ringiaja ning võistlusõituses jätkus tema hea minek. Mõlemas sõidus edestas Triisa oma kohalikku pearivaali, valitsevat Eesti meistrit Jaanus Kovalit kindlalt. Esimeses sõidus lõpetas kolmandana Georg Allikas ja teises Askõ Lihtsa, kes esimeses sõidus oli olnud kuues. Kokkuvõttes moodustasidki Triisa, Koval ja Lihtsa esikolmiku.

125cc jätkas võidukarikate kogumist 2005.a. Eesti meister Edik Kuusk, kes võitis nii kvalifikatsiooni kui ka kindlalt kõik võistlusõidud. Mõlemas sõidus järgnesid Kuusele Taavi Nassar ja Priit Rätsep. Seega esikolmik Räpinas Kuusk, Nassar ja Rätsep.

Klassis 80cc oli kahe sõidu kokkuvõttes parim Vjatšeslav Golovkin, kes võidutses esimeses sõidus ning oli teises teine. Teise koha saavutas Andero Lusbo, kes kukkus liidripositsioonilt esimeses stardis ja alustas tagajärgi viimaselt kohalt. Sõidu lõpetas Andero viiendana ning teise stardi võitis. Kolmas koht kuulus Elari Talule, kelle kohad olid sõituses 2. ja 4.

65cc masinaklassis võidutses Henri Roosioorg mõlemas sõidus Karel Kutsari ees. Esimeses sõidus oli kolmas lätlane Karlis Sabulis ja teises ületas lõpujõone kolmandana Janno Schmidt.

Kõige väiksemas masinaklassis 50cc oli parim mõlemas sõidus võidutsenud Claudius Roosma. Teine koht oli samuti kahes sõidus sama, kui peale Roosmat ületas lõpujõone Hendrik Talviku. Kokkuvõttes kuulus kolmas koht Aron Lenziusele, kes esimeses sõidus oli neljas ja teises kolmas.

Isade masinaklassis olid kaas esimest mõlemas sõidus samad. Ruudulise lipuni jõudis esimesena Avo Lusbo ja teisena Marek Talviku. Kolmas koht kuulus Olav Õunmaale, kes oli sõituses vastavalt 4. ja 3.

Isad-Pojad arvestuses said perekond Lusbo Talvikutelt eelmise aasta eest revanši ning olid kokkuvõttes 2. ja 1. kohaga parimad. Talvikute saagiks jäid oma klassides 2. kohad. Kolmas perekond olid Ivo ja Priit Laur, kellest Ivo oli 80cc masinaklassis 5. ja tema isa Isa-klassis 4.

Kagu Motoklubi tänab Räpina Vallavalitsust ja kõiki toetajaid ning häid sõpru, kes ürituse heaks kordaminekuks õla alla panid. Kohtumiseni järgmistel motoklubi korraldatud üritustel!

Kagu Motoklubi

Isad – Pojad võitjate autasustamine.

Väikesed võimlejad suurel võimlemispeol

Lisaks Räpina võimlejatele ja tantsijatele võtsid spordiseltsi Kalevi 105 suurest võimlemispeost osa ka Ruusa kooli väikesed võimlejad. Olime ainuke rühm Põlvamaalt, kes esines kavas Käes on õhtu, üle Eesti oli selles kavas väljakul ligi 50 rühma, võimlejad lasteaiast algklassiõpilasteni.

Mitu päeva proove, montaaži, peaproov ja pidu ise Kalevi keskstaadionil pidevas päikeselooas oli lastele tõsiseks katsumuseks, lisaks rahvast täis bussid ning Tartu maantee remondist tingitud pikad jalgsimatkad õõbimiskohta. Lapsed olid väga tublid - proovidest vabal ajal ei lesinud me koolimajas, vaid käisime mere ääres, lauluväljakul, Kadriorus, vanalinnas ja külastasime suuri kaubanduskeskuseid. Tüdrukud leidsid uusi sõpru Saaremaa võimlejate seast, said iseseisvalt elamise-olemisega kenasti hakkama ning paljude uute kogemuste ja muljete võrra rikkamaks.

Talvel selgeks õpitud kava saab esitada veel ka Põlva- ja Võrumaa ühisel võimlemispeol, mida planeeritakse korraldada sel sügisel Põlvas.

Rõõmsat padjakava, lisaks folklooriringis õpitud rahvatantse nägid Ruusa laste esituses 5.augustil Sillapää külapäevalised.

Helle Aias

Ruusa laste õpetaja

Reilendri suvi

Peipsiäärsete maakondade laulu- ja tantsupidu Intsikurmus suve algul ei lõpetanud tantsurühma Reilender hooaega, sest ees ootas mitmeid toreid esinemisi. Suvisteks olemiseks õmblesid tantsijad endile linasest riidest kostüümid, mis tänavuse suve ilmadele eriti kohased juhtusid olema. Tantsisime kodusel Ruusa jaanipeol ning koos Räpina isetegevuslastega osalesime ühises kavas Kiigepidu Kiigemäel Räpina jaaniõhtul. Selles kavas olid laulu-, tantsu- ja pillilood vaheteksidena mõnusaal terviklikuks kavaks kokku seatud, tundsiime end oodatud külalistena.

14.juulil toimus Ruusal maakondlik folklooripidu, kus esinesid Võru Folkloorifestivali külalised ja oma maakonna isetegevuslased. Sattusime peole otse heinalt tulles, panime rehad, vikatid ja hangud kõrvale ning tegime enda ja teiste rõõmuks mõned tantsud.

Hoogsa tantsukavaga rõõmustasime ka Mooste linalaada rahvast. Kaunite linaste rõivaste ja tantsulusti eest saime korraldajate kiidusõnu ning kutse järgmisel aastal taas esinema tulla.

Meeleoluka laevareisi Peipsile koos peredega organiseeris meile rühmavanem Artur, aitäh Teet Helmile, kes meie jaoks aega leidis.

Augustis esineme kalameestepäeval Võõpsus ja Linte külapäeval.

Reilendri tantsijate ühised koosviibimised, tantsukaaslaste sünnipäevad, möödunud lõbusalt lauldes ja tantsides, vahvaid mängude ja võisteldes. Suure tegemistest ei jää lapsed

Paadisõit Peipsil.

kõrvale, sügisest teeme ka mõned tantsud koos. Uut hooaega alustame septembris. Meie tantsuringis on ruumi ka uutele tantsupaaridele.

Helle Aias

Segarahvatantsurühma Reilender juhendaja

Laulge kaasa kontsert Röpinas

**Täna laulan, teile laulan, teiega ma laulan.
Laule on ju palju – laulge kaasa!
Laule merest, laule tuulest, armastusest suurest,
Suveõöst ja silmadest võib laulda.**
/A.Jaama, R.Linna/

Selle Are Jaama ja Reet Linna loodud tunnusmeloodiaga algas 30. juuli palaval keskpäeval Röpina tuletõrjeväljakul telesaate „Laulge kaasa” lindistus.

Röpina rahvas on teadagi suur laulurahvas ja seekordki oli kaasaulajaid ja muidu pealtvahtijaid ning teleekraanile ihkajaid murdu kokku tulnud. Kontserdil osalesid meie omakandi neiu Liina Saksing ja Eestimaa Pavarotti – Jassi Zahharov.

Kaks intervjuud, mis Reet Linna tavakohaselt saates teeb, toimusid Röpinas pärit maavanem Urmas Klaasiga ja kohaliku, kuid viimasel ajal üha laienevas mastaabis tunnustatud laulu- ja kirjatsura Aapo Ilvesega.

Jassi Zahharov esitas kolm laulu: „Laula mu laulu...”, „Armunud sõdur” ja „Taas punab pihlapuid”. Kõik ilusad lüüriilised laulud, esitatud ilusa häälega ilusa mehe poolt.

Liina Saksing laulis laulu „lial ei muutu võõraiks me” ja Reet Linnaga oli rahval võimalus veel viit laulu kaasa laulda: „Besame Mucho”, „Peagi saabun tagasi su juurde”, „Noorus on ilus”, „Kallim” ja „Mis küll teha”.

Laulikus „Laulge kaasa”, mida kohapeal osta sai, on kirjas, et teleris saab Röpina salvestust vaadata 02. septembril, kordusaatena 09. septembril, aga Reet Linna ütles kontserdi lõppedes, et 05. septembril on Röpina rahval võimalik ennast teleris imetleda. Nii et jälgige telekava.

Reet on kohal ja valmis, kontsert võib alata.

Kukki värises kirikutornis, kui Jassi laulis.

Röpina Rahvaleht

Asjapulgad.

Sõbrannad kontserti nautimas.

Kas veel mõni Ilves võib saada presidendiks? Ja jaa, minu ema ja minu vend ka.

Meie laulame kõik koos.

Liina Saksing, Reet Linna ja Jassi Zahharov.

Sinililled – kübaradaamid.

Laulame kaasa.

Tantsi, tantsi, keeruta, keeruta...

Maarja-Liis Ilusa ja Koit Toome imeline esinemine Röpina Rahvamajas

Oligugi, et ilm kontserdi korraldajatele vingerpussi mängis ja kontsert tuli viimasel hetkel siseruumidesse tuua, said kuulajad siiski imelise muusikalise elamuse osaliseks.

3.augusti õhtul kontsertsarja Võhandu Viisid raames esinesid teatavasti esmakordselt Röpina Rahvamajas Maarja-Liis Ilus ja Koit Toome.

Sündis viimase viie aasta saali publiku rekord. Esinejad pakkusid enamikus eesti autorite loomingut ja lemmikheliloojaks osutus Rein Rannap. Muidugi ei jäänud kuulajatel kuulmata eurolaulud, millega noored, kenad ja andekad lauljad Eestile piiri taga tuntustoomas on käinud.

Ka „Kaelakee hääl” tuli Koit Toome Ivo Linnat asendades suurepäraselt välja ja juba peale esimesi takte avaldas publik oma suurt meelehead ja tänutunnet tugeva aplausiga julguse eest Koidule see pala koos Maarja-Liisiga siiski ette kanda.

Selle tunni sisse mahtus nii uusi kui vanemaid laule, mida nad koos ja eraldi laulnud on. Kontsert oli soe ja südamlilik ning esinejad avatud ja toredad. Kuulajate tugev aplaus ja tänuililled meelitasid esinejatele välja ka kaks lisapala.

Maarja-Liis Ilus ja Koit Toome tänavad röpinalasi ja loodavad väga, et neil õnnestub taas tagasi tulla.

Suur tänu ka minu poolt toredale publikule ja kõikidele, kes aitasid kaasa selle kontserdi võimalikuks saamise Röpinas.

Päivi Mäesaar